

Departament Architektury,
Budownictwa i Geodezji

Raport ze zrealizowanych prac Grupy roboczej do spraw BIM

za okres od 11 marca 2022 roku do 10 września 2022 roku

1. Wprowadzenie

Grupa Robocza do spraw BIM (GRdsBIM) została powołana ogłoszonym w dniu 10 marca 2022 roku Zarządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 4 marca 2022 roku, które weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z treścią Zarządzenia do zadań grupy należy opracowanie strategii wdrażania BIM w Polsce. Jej celem będzie też przygotowanie jednostek administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego do realizacji projektów inwestycyjnych zgodnie z metodyką BIM. Grupa ma opracować także propozycje działań legislacyjnych dotyczących realizacji projektów, w tym w ramach zamówień publicznych.

Na jej Przewodniczącą został powołany dr inż. Tomasz Piotrowski, pracownik Politechniki Warszawskiej, aktywny działacz PZiTb (Członek Prezydium Komitetu ds. Legislacji, Cyfryzacji i BIM) MOIIB (Członek Prezydium i Przewodniczący Komisji ds. BIM i cyfryzacji) oraz PIIB (obecnie Sekretarz Krajowej Rady i Przewodniczący Komisji ds. cyfryzacji). W skład Grupy roboczej wchodzi Przewodniczący, Zastępca Przewodniczącego, Sekretarz Grupy roboczej i pozostali członkowie Grupy roboczej. Członkami grupy roboczej będą przedstawiciele szerokiego grona interesariuszy, w tym administracji oraz organizacji zawodowych i tzw. inicjatyw BIM'owych.

Skład GRdsBIM został powołany przez Ministra na pierwszym posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2022 roku i obecnie przedstawia się następująco:

Przewodniczący – Tomasz Piotrowski

Zastępca Przewodniczącego – Dariusz Kasznia

Sekretarz – Katarzyna Orlińska-Dejer

Członkowie: Adam Baryłka, Bohdan Lisowski, Jacek Magiera, Tomasz Owerko (od 2 czerwca 2022 roku), Justyna Pożarowska, Marek Salamak, Jarosław Sosnowski, Kamil Stolarski, Robert Szczepaniak, Aleksander Szerner, Ewa Szuszman.

2. Posiedzenia GRdsBIM

Grupa robocza obraduje na posiedzeniach. Jak wspomniano pierwsze, inauguracyjne posiedzenie odbyło się **7 kwietnia 2022 roku**. Po wręczeniu aktów powołujących na członków GRdsBIM i ukonstytuowaniu się Prezydium na posiedzeniu tym omówiono zadania Grupy i zasady organizacji pracy wynikające z treści Zarządzenia, a następnie zapoznała się z prezentacją Roberta Szczepaniaka na temat Mapy drogowej BIM dla wdrożenia metodyki BIM w zamówieniach publicznych, która powstała w ramach projektu „Cyfryzacja procesu budowlanego w Polsce” realizowanego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w latach 2019-2020. Na tym tle grupa omówiła kluczowe aspekty przyszłej strategii wdrażania BIM w Polsce.

Na kolejnym posiedzeniu, które odbyło się w dniu **5 maja 2022 roku** w trybie online przewodniczący omówił miejsce Strategii wdrażania BIM w Polsce na tle uregulowań wynikających z Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Grupa dokonała także wstępnej analizy węzłów wspomnianej Mapy Drogowej BIM oraz działań wskazanych w BIM Implementation Strategy in the Czech Republic. Szczególną uwagę zwrócono na rolę państwa zarówno jako regulatora, jak i klienta, w tym przede wszystkim przy realizacji zamówień publicznych w budownictwie. Na tym tle grupa omówiła kluczowe aspekty przyszłej strategii wdrażania BIM w Polsce i odbyła dyskusje na temat wytypowanych obszarów, które powinny znaleźć swoje miejsce w przyszłej Strategii wdrażania BIM w Polsce.

W porządku posiedzenia stacjonarnego w dniu **2 czerwca 2022 roku** znalazła się m.in. prezentacja Przewodniczącego – Tomasza Piotrowskiego nt. Spójności Strategii wdrażania BIM w Polsce ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz Krajowym Planem Odbudowy. Zgodnie przyjęto, iż układ tematyczny opracowywanej strategii powinien być zgodny z art. 13 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Uzgodniono te, że strategia ma być dokumentem określającym podstawowe uwarunkowania wraz z celami i kierunkami rozwoju, które będą odnosić się do zdefiniowanych sektorów i dziedzin polityki rozwoju. Jednym z elementów tej strategii będzie diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w budownictwie, którą Grupa planuje opracować we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

W czerwcowym posiedzeniu uczestniczył także Pan Minister Piotr Uściński – Sekretarz Stanu MRiT, który zadeklarował pełne wsparcie MRiT dla prac Grupy i gotowość do współpracy. Wskazał on także na konieczność inicjowania realizacji działań na bieżąco, jeszcze w trakcie prac Grupy. I to bez czekania na ich końcowy wynik, jakim będzie Strategia wdrożenia BIM w Polsce.

Z inicjatywy Roberta Szczepaniaka, do prac nad dokumentem strategii wdrożenia BIM w Polsce, Grupa przyjęła metodę z wykorzystaniem arkuszy projektowych A3 PDCA (Plan, Do, Check, Act / Zaplanuj, Wykonaj, Sprawdź, Popraw). Robert Szczepaniak **9 czerwca 2022 roku** na nieformalnym spotkaniu online przedstawił założenia tej metody.

Podczas posiedzenia online w dniu **7 lipca 2022 roku** dyskutowano nad przygotowanymi przez członków Grupy arkuszami, a dotyczącymi:

- standaryzacji zarządzania przepływem informacji projektowej BIM,
- klasyfikacji budowlanej na potrzeby BIM,
- norm ISO 19650 (tłumaczenie i opracowanie krajowych aneksów),
- zapewnienia jakości w systemie uzyskiwania i potwierdzania kompetencji BIM,
- wsparcia zamawiających w PZP chcących realizować inwestycje zgodnie z metodyką BIM,
- reguł opracowywania dokumentacji przetargowych PZP dotyczących realizacji inwestycji zgodnie z metodyką BIM,
- integracji uczestników procesu budowlanego w procesie tworzenia, wymiany i wykorzystywania informacji BIM z uwagi na brak kontroli kosztu inwestycji,
- zmian prawnych obejmujących wprowadzenie formatu IFC jako interpretacyjnego standardu wymiany informacji BIM oraz ujednoczenie ustawy PZP oraz odpowiedniej dyrektywy europejskiej co do zapisów dotyczących komunikacji zamawiającego z wykonawcami.

Wymienione powyżej zagadnienia nie wyczerpują listy tematów jakie zostaną poddane analizie, a ich omówienie ujęte zostanie w strategii. Kolejne arkusze mają powstawać w trybie ciągłym w ramach dalszych prac Grupy.

Grupa robocza ds. BIM będzie pozostaje w bieżącym kontakcie z rynkiem i odpowiadała za konsultowanie propozycji rozwiązań. Realizowane jest to poprzez komunikaty publikowane na stronie gov.pl:

- 11.03.2022 <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/kolejny-kamien-milowy-na-drozdze-do-cyfryzacji-procesu-budowlanego-w-polsce---minister-rozwoju-i-technologiei-powolal-grupe-robocza-ds-bim>
- 10.05.2022 <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/obraduje-grupa-robocza-ds-bim>
- 16.07.2022 <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/pierwsze-wyniki-prac-grupy-roboczej-ds-bim-w-mrit>

Oraz zamieszczenie na stronie <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/grupa-robocza-do-spraw-bim> protokołów z posiedzeń i materiałów, w tym prezentacji oraz arkuszy projektowych A3 PDCA dotyczących wspomnianych zagadnień.

Ostatnie posiedzenie odbyło się stacjonarnie **1 września 2022 roku**. Głównymi punktami był projekt niniejszego raportu , realizacja ankiety, tłumaczenia serii norm ISO 19650 oraz omówienie obszarów tematycznych w oparciu o arkusza A3 PDCA, w tym nowego obszaru BIM w konserwacji zabytków.

3. Inne działania GRdsBIM

3.1. Ankieta BIM

GRdsBIM uznała, że realizacja ankiety BIM na wzór realizowanej w ramach projektu Cyfryzacja Procesu budowlanego w Polsce jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości badania dotyczącego stanu wdrożenia BIM w Polsce. Opracowano Szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia realizacji ankiety „BIM w Polsce oczami branży” przez kolejne 2 lata. Planowane jest zrealizowanie pierwszej ankiety jeszcze w 2022 roku tak, aby na początku 2023 roku przedstawić jej wyniki.

3.2. Publikacja BIM

W połowie roku Urząd Zamówień Publicznych zakończył pracę nad publikacją „BIM - innowacyjne podejście do zamówień publicznych w sektorze budowlanym”. Książka zostanie opublikowana elektronicznie przed końcem roku, a większość jej rozdziałów opracowali członkowie GRdsBIM. Obejmuje ona następujące rozdziały: Wstęp - Hubert Nowak, Prezes UZP; rozdział 1. Czym jest BIM? - Dariusz Kasznia; 2. BIM a zamówienia publiczne - Justyna Pożarowska; 3. Bim Standard PL - Jacek Magiera, Dariusz Kasznia; 4. Bim i otwarte formaty - Jerzy Rusin; 5. BIM i cyfryzacja procesu inwestycyjno-budowlanego w Polsce - Katarzyna Orlińska-Dejer, Tomasz Saciłowski, Tomasz Piotrowski, Adam Baryłka; 6. Zastosowanie BIM w inwestycji liniowej/kubaturowej – przypadek Centralnego Portu Komunikacyjnego; Michał Latała, Jacek Filipiuk, Patryk Żak; 7. Zastosowanie BIM w inwestycji kubaturowej – przypadek Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Jakuszycach - Sebastian Kącki, Karolina Wróbel.

3.3. Tłumaczenie norm serii ISO 19650

GRdsBIM uznała, że jednym z priorytetów – kamieni milowych, wdrożenia BIM w Polsce jest tłumaczenie serii norm ISO 19650. Opracowanie bowiem dwujęzycznych obowiązujących norm zapobiegnie różnorodności interpretacji sformułowań technicznych używanych w metodyce BIM i stanowić będzie istotny punkt odniesienia dla zamawiających, zarówno prywatnych jak i publicznych, w formułowaniu wymagań w specyfikacjach warunków zamówienia, a w szczególności w opisach przedmiotu zamówienia. Kolejnym krokiem w tym procesie będzie opracowanie krajowych aneksów do tych norm, które będą swego rodzaju aktami wykonawczymi i będą zawierać dobre praktyki stosowania BIM umiejscowione w naszym kraju. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, które na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2022 roku wyraził Pan Minister Piotr Uściński podjęto rozmowy w tym zakresie z PKN i otrzymano w odpowiedzi informację o szacunkowym koszcie opracowania polskich wersji językowych w ramach zawarcia z PKN umów o prace na zamówienie (PZ) z dostarczeniem do PKN gotowych projektów. DAB MRiT zabezpieczyło

środki na ten cel i zdecydował się na realizację takiego zlecenia. Przygotowano Karty propozycji TN (Tłumaczenia Normy) i trwają rozmowy z podmiotami zewnętrznymi nt. sfinansowania przez nie tłumaczenia treści na język polski i przekazania gotowych projektów przetłumaczonych norm do MRiT celem ich dostarczenia do PKN. Nawiązano także kontakt i trwają rozmowy z Grupą Roboczą GP-02 BIM w Komitecie Technicznym PKN KT232 dotyczące uzgodnień i koordynacji działań w tym zakresie.

3.4. *Materiał dla Ministra Piotra Uścińskiego*

W maju br. przygotowano także materiał dla Ministra Piotra Uścińskiego nt. BIM do wykorzystania w ramach panelu pt. „Zrównoważone budownictwo”, podczas II dnia konferencji Sustainable Economy Summit 31 maja 2022 roku.

3.5. *Prezentacje, wystąpienia, konferencje*

3.5.1. Kongres Budownictwa Polskiego 2022

Przewodniczący GRdsBIM uczestniczył w dyskusji podczas V sesji Sesja V INNOWACJE I NOWE TECHNOLOGIE nt. BIM – technologie, wdrożenia, aspekty prawne podczas Kongresu Budownictwa Polskiego, który miał miejsce 12-13 kwietnia 2022 roku.

3.5.2. Projektowanie przyszłości 2022

Przewodniczący GRdsBIM 26 kwietnia 2022 roku uczestniczył w konferencji Projektowanie Przyszłości 2022, która odbyła się na terenie Krakowskiego Parku Technologicznego. Przedstawił on prezentację pt. Działania Ministerstwa Rozwoju i Technologii zmierzające do wdrożenia BIM w Polsce oraz uczestniczył w Debacie: Zrozumieć „wroga”... Pełna relacja z konferencji jest dostępna na <https://www.bimblog.pl/2022/05/bim-lean-przemysl-4-0-i-cyfryzacja-tak-projektuje-sie-przyszlosc-relacja-z-konferencji-projektowanie-przyszlosci-2022/>

3.5.3. Seminarium pn. „Wyzwania współczesnego budownictwa”

Przewodniczący GRdsBIM podczas seminarium pn. „Wyzwania współczesnego budownictwa” w dniu 20 czerwca 2022 roku przedstawił referat pt. „Jak Grupa robocza ds. BIM może wspomóc wdrażanie BIM w Polsce?”

3.5.4. Wykład na zaproszenie w AGH

W dniu 26 czerwca 2022 roku Przewodniczący GRdsBIM odbył na AGH wykład na zaproszenie pt. „Plany i perspektywy rozwoju BIM w Polsce – Cele Grupy roboczej ds. BIM w MRiT” w ramach studiów podyplomowych „BIM – modelowanie i zarządzanie informacją o obiektach, infrastrukturze i procesach budowlanych”

3.6. Propozycja dalszych działań MRIT

W korespondencji skierowanej do Pana Ministra Waldemara Buda Przewodniczący GRdsBIM wraz z Dyrektorem DAB wskazali na możliwość znacznego przyspieszenia procesu wdrażania BIM w Polsce, na skutek podjęcia następujących działań:

- wprowadzenie do Załącznika nr 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności (Dz.U. 2017 poz. 2247) otwartego formatu dedykowanego modelom BIM, czyli .ifc, jako jednego z formatów danych obsługiwanych przez podmiot realizujący zadanie publiczne w trybie odczytu.
- podjęcie w porozumieniu z Urzędem Zamówień Publicznych inicjatywy ustawodawczej polegającej na ujednoczeniu zapisów art. 69 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2021 poz. 1129) z treścią art.22 ust 4 Dyrektywy 2014/24/UE. W naszej opinii wskazanie explicite, że użycia narzędzi elektronicznego modelowania danych można wymagać do przedstawienia ofert lub prac konkursowych w wielu przypadkach jest interpretowane jako wyłączenie wykorzystania tych narzędzi w tym zakresie w rzeczywistości ograniczając ich stosowanie.
- podjęcia działań zmierzających do wprowadzenia tzw. zawodów BIM do Krajowych Ram Kwalifikacji, które to stanowią jednolity sposób opisanie zdobytych i posiadanych kwalifikacji, co pozwoli integrację w zakresie kształcenia i szkolenia BIM, a także stworzy dla zamawiających bazę do określania poziomu kompetencji BIM jako jednego kryteriów pozacenowych dotyczących jakości wykonawcy i realizacji zamówienia.
- włączenia się w proces wdrożenia w Polsce klasyfikacji budowlanej dostosowanej do potrzeb BIM. Obecnie na rynku funkcjonuje wiele różnych klasyfikacji: opisowa, kodowa, PKWiU, PKOB, etc., ale nie są one odpowiednie do bezpośredniego zastosowania do realizacji projektów w metodyce BIM. Wdrożenie takiej klasyfikacji pozwoli na interoperacyjność opisów elementów i obiektów budowlanych w różnych systemach, w tym w systemie GUNB

Przekonani, że powyższe działania będą stanowiły istotne podwaliny dla realizacji opracowywanej przez GRdsBIM strategii, Grupa będzie kontynuuje prace w oparciu o arkusze projektowe PDCA, pozwalające zidentyfikować problemy i kolejne kroki milowe na drodze wdrożenia BIM w Polsce.

Elektronicznie podpisany
przez TOMASZ MIECZYŚLAW
PIOTROWSKI
Data: 2022.09.20 15:30:43
+02'00'